

DERS NOTLARI

SINIF İÇİ ETKİNLİKLER

8

T.C. İNKILAP TARİHİ VE
ATATÜRKÇÜLÜK

İTA.8.2.6.

MİSAK-I MİLLÎ'NİN
KABULÜ VE
TBMM'NİN AÇILMASI

TEMSİL HEYETİ ANKARA'DA

Temsil Heyeti Ankara'ya Geliyor!

Mebusan Meclisi'nin çalışmalarını yakından izlemek isteyen Mustafa Kemal, 27 Aralık 1919'da Temsil Heyeti ile birlikte Sivas'tan Ankara'ya gelmiştir.

Merkez Olarak Neden Ankara Tercih Edildi?

Anadolu'nun ortasında, merkezi bir konumda bulunması
(COĞRAFİ)

İşgal edilmemiş olması
(GÜVENLİK)

İstanbul ile demiryolu bağlantısının bulunması
(ULAŞIM)

Yunanlılarla yapılan savaş alanlarına yakın olması
(COĞRAFİ-ASKERİ)

Ankara halkının milli mücadeleyi desteklemesi
(TOPLUMSAL-SOSYAL)

İstanbul ile telgraf bağlantısının bulunması
(İLETİŞİM-HABERLEŞME)

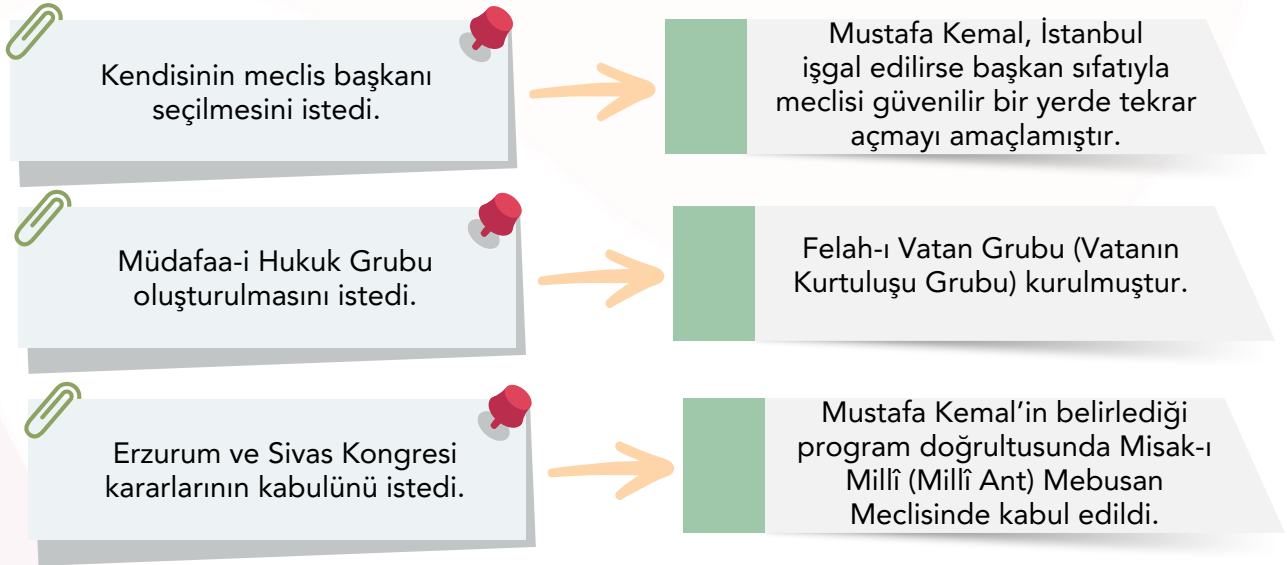
Amasya Görüşmeleri'nden sonra **Temsil Heyeti** Sivas'ta bir süre daha çalışmalarına devam etti. Mustafa Kemal ve Temsil Heyeti üyeleri daha sonra komutanlarla Sivas'ta toplandı. Kasım 1919'da yapılan görüşmeler sonucunda Temsil Heyeti'nin merkezinin Ankara olması kararlaştırıldı. Mustafa Kemal Paşa ve Temsil Heyeti üyeleri 27 Aralık 1919 tarihinde **Ankara**'ya geldi.

Temsil Heyeti'nin Ankara'ya gidecek olan otomobiller için lastik ve benzine ihtiyacı vardı. Bu iş ile görevlendirilen Mazhar Müfit Bey zor da olsa lastik ve benzin temin etmiş parasını ödemek için de Osmanlı Bankasından borç para almıştı. Ankara'ya gelindiğinde Temsil Heyetinin parası kalmamıştı. Bu durum; Millî Mücadele'de birçok **maddi problemle** de karşı karşıya kalındığını gösterir.

MİSAK-I MİLLÎ VE İSTANBUL'UN İŞGALI

- ▶ Mebusan Meclisinin toplanması, Amasya Görüşmeleri'nde kabul edilmişti. Mustafa Kemal, Erzurum mebusu seçilmesine karşın tutuklanma olasılığından dolayı İstanbul'a gitmedi. Ancak meclise gidecek olan arkadaşlarından bazı isteklerde bulundu. Bunlar;

- ▶ 28 Ocak 1920 tarihinde yapılan gizli oturumda Misak-ı Millî kararları kabul edildi. Böylece Millî Mücadele'de ulaşılması düşünülen hedefler belirlenmiştir.

	MİSAKI-MİLLÎ KARARLARI	NASIL YORUMLUYORUZ?
1.	Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalandığı sırada işgal edilmemiş Türk topraklarının tümü, ayrılmaz bir bütündür.	Millî sınırlar çizilmiş, vatanın bütünlüğü vurgulanmıştır.
2.	İşgal atındaki Arap halkları, özgürce verecekleri oylarla kendi geleceklerine kendileri karar vermelidir.	Halkın kararına saygı duyulmuş ve bölge topraklarının durumu netleştirilmek istenmiştir.
3.	Kendi istekleriyle ana vatana katılmış olan Kars, Ardahan ve Batum için gerekirse tekrar halk oylaması yapılabilir.	Türk nüfusunun fazla olduğu yerler seçim yoluyla kanıtlanmak istenmiştir.
4.	Tam bağımsızlığın sağlanabilmesi için ekonomik gelişmemizi engelleyen siyasi, adli ve mali sınırlamalar kaldırılmalıdır.	Kapitülasyonların kaldırılması istenmiş ve tam bağımsızlık vurgulanmıştır.
5.	Azınlıkların hakları, yabancı devletlerdeki Müslümanların da aynı haklardan yararlanmaları şartı ile tanınacak ve sağlanacaktır.	Devletlerarası eşitlik yani denklik ilkesi vurgulanmıştır.
6.	İstanbul şehri ve Marmara'nın güvenliği her türlü tehlikeden uzak kalmalıdır.	Boğazlar ve ülkenin başkenti olan İstanbul korunmak istenmiştir.

- ▶ Misak-ı Millî kararlarının kabul edilmesi üzerine İtilaf Devletleri İstanbul'u resmen işgal ettiler.

Sınıf İçi Ölçme Etkinlikleri-1

A) Ankara'nın Millî Mücadele'nin yönetim merkezi olarak tercih edilmesinde etkili olan aşağıdaki faktörleri hangi alanla ilgiliyse o alanla eşleştiriniz.

1. Anadolu'nun ortasında, merkezi bir konumda bulunmaktadır.

☐	Askeri	☒	Coğrafi	☐	Haberleşme
-----------------------	--------	----------------------------------	---------	-----------------------	------------

2. İstanbul ile demiryolu bağlantısı bulunmaktadır.

☒	Ulaşım	☐	Ekonomik	☐	Dini
----------------------------------	--------	-----------------------	----------	-----------------------	------

3. Yunanlılarla yapılan savaş alanlarına yakındır.

☐	Sosyal	☒	Askeri	☐	Kültürel
-----------------------	--------	----------------------------------	--------	-----------------------	----------

4. Ankara halkı Milli Mücadele'yi desteklemektedir.

☒	Sosyal	☐	Ulaşım	☐	Haberleşme
----------------------------------	--------	-----------------------	--------	-----------------------	------------

B) Aşağıda verilen soruları cevaplandırınız.

1. Mustafa Kemal, Ankara'da görüştüğü milletvekillerinden kendisini meclis başkanı seçmelerini niçin istemiştir? Açıklayınız.

CEVAP: Mustafa Kemal, İstanbul işgal edilirse başkan sıfatıyla meclisi güvenilir bir yerde tekrar açmayı amaçlamıştır.

2. Misak-ı Millî kararlarının kabul edilmesi üzerine yaşanan olaylar nelerdir? Yazınız.

CEVAP: -İstanbul işgal edilmiştir.
-Mebusan Meclisi dağıtılmıştır.

3. 16 Mart 1920'de İngilizler, toplantı halinde olan Mebusan Meclisi'ni basmış ve dağıtmıştır. İtilaf Devletleri bu eylemleri ile hangi kavrama saygı göstermemişlerdir?

CEVAP: İtilaf Devletleri bu eylemleri ile "Millî iradeye" saygı duymamışlardır.

4. Misak-ı Millî'deki "Millî ve ekonomik gelişmemizi mümkün kılmak amacıyla siyasî, adlî ve malî sınırlamalar kaldırılmalıdır." maddesiyle hangi kavrama karşı çıkmıştır?

CEVAP: Kapitülasyonlara karşı çıkmıştır.

Sınıf İçi Ölçme Etkinlikleri-1

C) Aşağıda verilen soruları cevaplandırarak kutucukları işaretleyiniz.

1	Misakımillî Kararlarının kabul edildiği meclisin adı nedir?	☐ TBMM	☒ Mebusan Meclisi
2	Müdafaa-i Hukuk Grubu'nun yerine kurulan grubun adı nedir?	☒ Felah-ı Vatan	☐ Vatan ve Hürriyet
3	Misakımillî Kararlarının kabul edildikten sonra işgal edilen şehrimizin adı nedir?	☐ Ankara	☒ İstanbul

C) Aşağıda verilen soruları cevaplandırarak kutucukları işaretleyiniz.

	MİSAK-I MİLLÎ KARARLARI
1.	Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalandığı sırada işgal edilmemiş Türk topraklarının tümü, ayrılmaz bir bütündür.
2.	İşgal atındaki Arap halkları, özgürce verecekleri oylarla kendi geleceklerine kendileri karar vermelidir.
3.	Kendi istekleriyle ana vatana katılmış olan Kars, Ardahan ve Batum için gerekirse tekrar halk oylaması yapılabilir.
4.	Tam bağımsızlığın sağlanabilmesi için ekonomik gelişmemizi engelleyen siyasi, adli ve mali sınırlamalar kaldırılmalıdır.
5.	Azınlıkların hakları, yabancı devletlerdeki Müslümanların da aynı haklardan yararlanmaları şartı ile tanınacak ve sağlanacaktır.
6.	İstanbul şehri ve Marmara'nın güvenliği her türlü tehlikeden uzak kalmalıdır.

2

Halkın kararına saygı duyulmuş ve Arap topraklarının durumu netleştirilmek istenmiştir.

6

Boğazlar ve ülkenin başkenti olan İstanbul korunmak istenmiştir.

1

Millî sınırlar çizilmiş, vatanın bütünlüğü vurgulanmıştır.

5

Devletlerarası eşitlik yani denklik ilkesi vurgulanmıştır.

3

Türk nüfusunun fazla olduğu yerler seçim yoluyla kanıtlanmak istenmiştir.

4

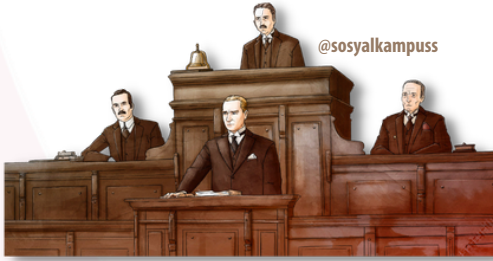
Kapitülasyonların kaldırılması istenmiş ve tam bağımsızlık vurgulanmıştır.

BÜYÜK MİLLET MECLİSİ'NİN AÇILIŞI

- Mustafa Kemal, **Mebusan Meclisi** kapatılıp dağıtıldığı için artık millî egemenliğe dayalı bir meclisin açılma zamanı geldiğini düşünüyordu. Temsil Heyeti adına komutanlara ve illere gönderdiği genelge ile Ankara'da olağanüstü yetkili bir meclisin toplanacağını duyurdu.
- Mustafa Kemal; dağıtılan meclisin (Mebusan Meclisi) üyelerinden Ankara'ya gelebilenlerin de yeni meclise katılabileceği duyuruldu.

Yorumlu-YORUM

Dağıtılan meclisin üyelerinden Ankara'ya gelebilenlerin de yeni meclise katılabileceği duyurması Mustafa Kemal'in **milli iradeye** saygı duyduğunu gösterir.

Yeni meclis binası olarak Ankara'da İttihat ve Terakki Cemiyeti Kulübü olarak inşa edilen bina seçilmiş ve **23 Nisan 1920** tarihinde Büyük Millet Meclisi açılmıştır. **Büyük Millet Meclisi**'nin 24 Nisan 1920 tarihinde yapılan toplantısında Mustafa Kemal, meclis başkanı seçilmiştir.

Hükûmet kurmak zorunludur. Geçici bir hükûmet başkanını tanımak veya bir padişah vekili atamak doğru değildir.

Meclis, yasama ve yürütme yetkilerini kendisinde toplamıştır.

Meclis başkanı aynı zamanda bu kurulun da başkanıdır.

TBMM tek güç kabul edilmiş, İstanbul Hükûmeti reddedilmiştir.

Meclis güçler birliği ilkesini kabul etmiştir.

Meclis hükûmeti sistemi benimsenmiştir.

Kavram Bilgisi

Meclis Hükûmeti Sistemi: Meclis'in başkanı aynı zamanda hükûmetin de başkanıdır. Bakanlar; hükûmet başkanı tarafından atanmazlar. Meclis tarafından teker teker seçilirler. (Hükûmet kurmak zordur.)

Güçler birliğinin BMM'de toplanmasının nedeni; savaş ortamında daha **hızlı kararlar alma** isteğidir. Mecliste ülkenin öncelikli amacı el birliği ile bağımsızlığın sağlanması olduğu için **siyasi partiler** yoktur. Meclis; kurucu, halkçı, inkılapçı, ulusal ve yenilikçi bir savaş meclisidir.

BÜYÜK MİLLET MECLİSİ'NİN AÇILIŞI

A) Aşağıda verilen kavramların altlarında yer alan kutucuklara ilgili oldukları bilginin başındaki harfi yazınız.

BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİN ÖZELLİKLERİ VE MECLİSİN ALDIĞI BAZI KARARLAR

- a. Yasama, yürütme ve yargı yetkilerini kendi bünyesinde toplamıştır.
- b. Millî Mücadele'yi başlatan ve yöneten bir meclis olarak tarihî bir görev gerçekleştirmiştir.
- c. 20 Ocak 1921'de "Teşkilat-ı Esasiye Kanunu" adı verilen anayasayı hazırlamıştır.
- ç. Hükûmet işleri meclis içinden seçilecek bir heyet tarafından yürütülecektir. Meclis başkanı bu heyetin de başkanıdır.
- d. Türk adını taşıyan bir meclistir.
- e. Halkın bir çok kesiminden temsilcilerin yer aldığı bir meclistir.

e.

Demokratik Meclis

a.

Güçler Birliği

b.

Savaş Meclisi

ç.

Meclis Hükûmeti

c.

Kurucu Meclis

d.

Millî Meclis

B) Aşağıdaki bilgilerin doğru olanlarının başına "D", yanlış olanlara ise "Y" harfini işaretleyiniz.

	AÇIKLAMALAR	D	Y
1	İlk mecliste, bağımsızlık savaşının yapılacağı bir dönemde siyasi çekişmelerden uzak durmak için siyasi partilere yer verilmemiştir.	✓	
2	Büyük Millet Meclisi'nin 24 Nisan 1920 tarihinde yapılan toplantısında geçici olarak bir hükûmet başkanı seçilmesine karar verilmiştir.		X
3	Olağanüstü yetkilere sahip olan Büyük Millet Meclisinin açılmasıyla Temsil Heyeti'nin görevi sona ermiştir.	✓	
4	23 Nisan 1920 tarihinde Büyük Millet Meclisinin açılması yönetimde kişi egemenliğinin üstün tutulmasını sağlamıştır.		X
5	İlk mecliste asker, memur, din adamı, çiftçi, tüccar, aşiret başkanı gibi toplumun değişik kesimlerinden milletvekilleri bulunuyordu.	✓	
6	"Büyük Millet Meclisi yasama ve yürütme yetkilerini kendisinde toplar." ifadesi meclisin kuvvetler ayrılığı ilkesine bağlı olacağını gösterir.		X

Merkezî Sınava Yönelik Örnek Sorular (MEB)

1. Osmanlı Mebusan Meclisi'nde alınan Misakımillî kararlarından bazıları şunlardır:
- Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandığı sırada işgal edilmemiş olan bölgelerin tümü, ayrılmaz bir bütündür.
 - Batı Trakya'nın durumu, orada yaşayan halkın serbestçe vereceği oylarla belirlenmelidir.
 - Tam bağımsızlığın sağlanabilmesi için millî ve ekonomik gelişmemizi engelleyen her türlü siyasi, adli ve malî sınırlamalar kaldırılmalıdır.

Buna göre Misakımillî ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kapitülasyonlara karşı çıkmıştır.
 B) Türk yurdunun sınırları belirlenmiştir.
☒ C) Ulusal egemenliğe vurgu yapılmıştır.
 D) Batı Trakya'nın geleceği, halkın iradesine bırakılmıştır.

2. İlk Türkiye Büyük Millet Meclisi, millet iradesi ile yeni seçilen milletvekillerinin yanı sıra son Osmanlı Mebusan Meclisinden Anadolu'ya geçen milletvekillerinden oluşmaktaydı. Üyelerinin her biri ülkenin içinde bulunduğu eşi görülmemiş maddi ve manevi yokluklar karşısında Millî Mücadele'nin başarıya ulaşması için canla başla çalışmışlardır.

Bu bilgiye göre İlk Türkiye Büyük Millet Meclisi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Millî egemenliği esas almıştır.
☒ B) Teslimiyetçi politikalar izlemiştir.
 C) Temeli fedakârlık esasına dayanmıştır.
 D) Demokratik yapıya sahiptir.

(2018 LGS)

3. 12 Ocak 1920'de Mebusan Meclisi, İstanbul'da çalışmalarına başlamış ve 17 Şubat 1920'de Misakımillî Kararları tüm dünyaya ilan edilmiştir. Ancak İtilaf Devletleri Misakımillî Kararları'nın kabulünden rahatsız olmuştur. 16 Mart 1920'de İngilizler, toplantı halinde olan Mebusan Meclisi'ni basmış ve dağıtmıştır.

Bu metinde verilen bilgilere göre İtilaf Devletlerinin aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) İstanbul Hükûmeti'ne yardım etmeyi
☒ B) Millî iradeyi ortadan kaldırmayı
 C) Misakımillî'yi kabul ettirmeyi
 D) Yeni bir meclis oluşturmayı

Merkezî Sınava Yönelik Örnek Sorular (MEB)

4. Bina henüz tamamlanmamıştı. Çatıyı döşemeye kiremit yetmemişti. Ankaralılar kendi çatılarından kucak kucak kiremit taşıyarak çatıyı kapattılar. Bu manzara çok anlamlıydı. Meclis'te mebusların oturacağı sıra bile yoktu. Ankara Muallim Mektebinden sıralar getirildi. O tarihte Ankara'da elektrik de yoktu. Kahvehanelerin birinden alınan petrol lambası asılarak aydınlatma meselesi halledildi. Sokağa bakan ilk oda, başkanlık odası yapıldı. Daha sonra meşhur hattat Hulûsi Efendi'nin yazdığı "Hâkimiyet milletindir." tabelası kürsünün arkasına asıldı.

Bu metinden, açılış hazırlıklarının anlatıldığı TBMM ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) İmkânsızlıklar içinde açıldığına
B) Millet egemenliğini savunduğuna
C) Güçler birliği ilkesini benimsediğine
D) Ankara halkı tarafından desteklendiğine

(2022 LGS)

5. Mustafa Kemal Büyük Millet Meclisinin 12 Mayıs 1921 tarihli birleşiminde şunları söylemiştir: "Meclisimiz hepimizce bilinen bir esasta toplanmıştır. O esası, bir daha tekrar etmek isterim: Millî sınırlarımız dâhilinde memleketin tamamîyetini ve milletin tam bağımsızlığını temin etmek. Bizim, millete karşı üstlendiğimiz vazife bunu temin edecektir. Bu sebeple Meclisin ve Hükûmetin izlediği siyaset, bu amacı elde etmeye yöneliktir. Heyetiniz hedefe yürürken daima memleketin, milletin kuvvetine dayanarak yürümüştür."

Buna göre Büyük Millet Meclisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hükûmetten farklı politikalar izlemiştir.
B) Türk milletine güvenerek hareket etmiştir.
C) Toprak bütünlüğünü sağlamak için çalışmıştır.
D) Millî sınırlar içerisinde bağımsız bir devlet kurmayı amaçlamıştır.

6. Büyük Millet Meclisi 23 Nisan 1920 Cuma günü Ankara'da törenle açıldı. Meclisin ilk günkü toplantısına en yaşlı üye olan Sinop Milletvekili Şerif Bey başkanlık etti. Şerif Bey açış konuşmasında, işgallere boyun eğmenin yabancıların esareti altına girmeyi kabul etmek anlamına geleceğini belirterek şunları söyledi: "Bu yüce Meclisin en yaşlı başkanı sıfatıyla ve Allah'ın izniyle milletimizin iç ve dış tam istiklal dâhilinde mukadderatını (kaderini) doğrudan üstlendiğini ve idare etmeye başladığını bütün dünyaya ilan ederek Büyük Millet Meclisini açıyorum."

Şerif Bey bu konuşmasıyla Büyük Millet Meclisi'nin aşağıdakilerden hangisini amaçladığını vurgulamıştır?

- A) Saltanatın gücünün artırılmasını
B) Kuvvetler ayrılığının sağlanmasını
C) Tam bağımsızlığın gerçekleştirilmesini
D) Anadolu'daki iç isyanların önlenmesini

